

**Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij**

(COM(2012) 499 final – 2012/0237 (COD))

(2013/C 133/16)

Poročevalec: **Henri MALOSSE**

Soporočevalca: **Georgios DASSIS, Luca JAHIER**

Svet in Evropski parlament sta 10. oziroma 22. oktobra 2012 sklenila, da v skladu s prvim odstavkom člena 304 Pogodbe o delovanju Evropske unije Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosita za mnenje o naslednjem dokumentu:

*Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o statutu in financiranju evropskih političnih strank in evropskih političnih fundacij*

COM(2012) 499 final – 2012/0237 (COD).

V skladu s členom 19(1) poslovnika je Odbor 15. novembra 2012 sklenil, da ustanovi pododbor za pripravo dela na tem področju.

Pododbor za financiranje evropskih političnih strank, zadolžen za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejel 30. januarja 2013 (poročevalec: Henri MALOSSE, soporočevalca: Georgios DASSIS in Luca JAHIER).

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 487. plenarnem zasedanju 13. in 14. februarja 2013 (seja z dne 13. februarja) s 155 glasovi za, 1 glasom proti in 6 vzdržanimi glasovi.

1. EESO – enako kot Komisija in Parlament – poudarja, da je boljše delovanje Evropske unije povezano z uveljavitvijo političnih strank in fundacij na ravni EU, ki so bolj prepoznavne in poznane, bolj reprezentativne in bližje državljanom.

2. EESO podpira uvedbo enotnega pravnega statuta evropskih političnih strank in fundacij ter revizijo nadzora njihovega delovanja, da bi izboljšali pogoje za njihovo notranje demokratično delovanje ter učinkovitost, prepoznavnost, transparentnost in odgovornost.

3. V zvezi s tem EESO še posebej poudarja, da morajo stranke in fundacije, ki imajo tak status, podpirati evropsko povezovanje in temeljne vrednote, ki so s tem povezane in ki so zapisane v ustanovnih pogodbah EU in Listini EU o temeljnih pravicah.

3.1 Glede evropskega povezovanja bi moral po mnenju EESO tak status pomeniti zavzemanje za krepitev miru, sodelovanje med državami in med narodi, spodbujanje gospodarskega in družbenega napredka ter blaginje državljanov, pa tudi demokratično uresničevanje svobode izražanja in razpravljanja.

3.2 Glede spoštovanja temeljnih vrednot, zagotovljenih na ravni EU, EESO poudarja, da je treba spoštovati vrednote, ki so zapisane v ustanovnih pogodbah, zlasti v preambuli Pogodbe o EU in Listini EU o temeljnih pravicah, katere člen 21 prepo-

veduje vsakršno diskriminacijo. Načelo enakosti moških in žensk na vseh področjih, določeno v členu 23 Listine, bi bilo treba uresničiti v vseh vodilnih organih evropskih političnih strank in fundacij.

3.3 EESO priporoča, naj politične stranke in fundacije, ki želijo evropski status, spoštovanje zgoraj navedenih temeljnih načel potrdijo z ustrezno izjavo. Evropski parlament, zlasti njegov odbor za ustavne zadeve, mora spremljati in prijaviti primere kršenja načel in temeljnih pravic, zapisanih v ustanovnih pogodbah EU.

3.4 EESO opozarja tudi na ključno vlogo Sodišča EU pri nadzoru spoštovanja teh načel z možnostjo postopka za izdajočasne odredbe.

4. EESO poudarja, da je treba podpreti – s pomočjo že obstoječih evropskih političnih strank in fundacij – nastajanje in oblikovanje novih strank in fundacij na tej ravni, če izpolnjujejo pogoje v zvezi z delovanjem, spoštovanjem vrednot in reprezentativnostjo.

4.1 Dodatni pogoj, ki ga je treba izpolnjevati za upravičenost do financiranja – imeti enega evropskega poslanca – se nikakor ne zdi ustrezen, saj se sistemi volitev in s tem pogoji za izvolitev med posameznimi državami članicami še vedno močno razlikujejo.

4.2 EESO predlaga, da se reprezentativnost določi tako, da bo manj tvegana „arbitrarne“ diskriminacije. Pri tem bi lahko po njegovem mnenju za zgled vzeli merila, določena za evropsko državljansko pobudo, in predlaga, da se ohrani pogoj, da je stranka na zadnjih evropski volitvah prejela vsaj milijon glasov iz vsaj sedmih različnih držav članic.

4.3 Financiranje, proračun in donacije evropskih strank in fundacij morajo biti transparentni in javni. Državljeni imajo pravico in dolžnost, da so obveščeni o načinu financiranja strank in fundacij ter njihovih odhodkih. Morebitne sankcije in/ali ukinitve financiranja morajo biti objavljene v medijih.

5. EESO želi ob tem preučevanju navedenega predloga uredbe poudariti, da se še vedno in celo vse bolj različno obravnavajo na eni strani evropske politične stranke in fundacije ter na drugi strani združenja in fundacije s splošnimi cilji na evropski ravni (npr. gospodarskimi, sindikalnimi, socialnimi, humanitarnimi, kulturnimi, okoljskimi, športnimi itd.).

5.1 Pogodba o EU (ali Lizbonska pogodba) v členu 11 opisuje načela participativne demokracije in s tem pomen združenj in fundacij, ki prispevajo k javni razpravi na ravni EU. EESO poudarja, da je vloga teh evropskih združenj zdaj, ko imajo vsi dostop do interneta, vse pomembnejša in včasih celo odločilna. Že zdaj imajo kot novi vektorji participativne demokracije glavno in vse večjo vlogo pri obveščanju, v javnih razpravah in pri oblikovanju evropskega javnega mnenja. Na ta način bogatijo in koristno dopolnjujejo strukture reprezentativne politične demokracije. Ta dodana vrednost je še zlasti očitna na evropski ravni, saj številne veje te participativne demokracije že po svoji naravi presegajo državne meje.

5.2 Glede na vrzel, ki se s krizo še povečuje, med državljani ter političnimi voditelji in nosilci političnega odločanja na evropski ravni, EESO Komisijo opozarja na morebitne nepriča-

kovane in kontraproduktivne učinke neprimerne pristopa, če bi se osredotočili samo na posebne in avtonomne pravice evropskih političnih „združenj“, drugim evropskim združenjem pa ne bi priznavali nič podobnega. EESO želi predvsem spomniti, da je pojem politične Evrope neločljivo povezan s pojmom Evrope državljanov in civilne družbe, ki se opirata na združenja in organizacije, ki imajo na tej ravni ustrezna, učinkovita in poenotena pravna sredstva.

5.3 EESO ponovno izraža obžalovanje, da se je pred nekaj leti Komisija odločila za umik predloga statuta evropskega združenja, ker naj bi bilo težko doseči dogovor na politični ravni v Svetu, kar za takšno tempo po mnenju EESO ne more biti sprejemljiv razlog, poleg tega pa to do zdaj nikakor ni bilo dokazano.

5.4 EESO ponavlja tudi svojo zaskrbljenost zaradi neskončnih ovir v zvezi z registracijo družb z evropskim statutom, pa naj gre za premajhno privlačnost sedanjega statuta, kar dokazuje resnični neuspeh, ali pa za nenehno zavlačevanje in blokade v zvezi z oblikovanjem poenostavljenega statuta, ki bi bil končno na voljo velikemu številu podjetij vseh velikosti.

6. EESO poleg tega ponavlja svojo podporo predlogu statuta evropske fundacije, ki jo je izrazil že v mnenju z dne 18. septembra 2012 <sup>(1)</sup>, in vztraja, da se je treba izogniti vsakršni diskriminaciji v primerjavi z evropskimi političnimi fundacijami.

7. EESO se strinja z notnim pravnim statutom za evropske politične stranke in fundacije, hkrati pa glede na svoje ugotovitve in v skladu z načelom nediskriminacije, ki ga zagotavlja EU, Komisijo poziva, naj kmalu objavi podoben predlog uredbe o statutu in financiranju evropskih združenj, ki niso politične narave, ter pospeši sprejetje uredbe o statutu evropske fundacije.

V Bruslju, 13. februarja 2013

*Predsednik*  
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora  
Staffan NILSSON

<sup>(1)</sup> UL C 351, 15.11.2012, str. 57.